

अन्वाहार्यपश्चात्कर्तव्यमपि यस्मादेवंतस्मात्प्रथमकल्पितः सामान्यविधिः अमावास्यायां यदहर्ध्वद्रमसंनपश्यतितदहर्पराक्ते पिडपितृयज्ञं कुरुत इति विशेषविधिना बाध्यत इति अन्वाहार्यत्वमपि पितृयज्ञस्य भवतीत्यर्थः ॥ ६ ॥ तिथीनां अतिथीनां च गुणानुगुणांश्च प्रवक्ष्यामि ॥ ७ ॥ ८ ॥ सुगृहे स्त्रियो भार्याः ॥ ९ ॥ स्त्रियः दुहितरः ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ कुप्यं वस्त्रपात्रादि ॥ १४ ॥ १५ ॥ चतु

अन्वाहार्यमहाराजपितृणां श्राद्धमुच्यते ॥ तस्माद्विशेषविधिनाविधिः प्रथमकल्पितः ॥ ६ ॥ सर्वेष्वहः सुप्रीयंते कुरुते श्राद्धे पितामहाः ॥ प्रवक्ष्यामि तु ते सर्वांस्तियातिथ्यगुणागुणान् ॥ ७ ॥ येष्वहः सुकृतैः श्राद्धैर्यफलं प्राप्यते न च ॥ तत्सर्वं कीर्तयिष्यामि यथावत्तन्निबोध मे ॥ ८ ॥ पितृनर्च्यं प्रतिपदि प्राप्नुयात्सुगृहे स्त्रियः ॥ अभिरूपप्रजायिन्यो दर्शनीया बह्वुप्रजाः ॥ ९ ॥ स्त्रियो द्वितीयां जायंते तृतीयायां तु वाजिनः ॥ चतुर्थ्यां क्षुद्रपशवो भवंति बहवो गृहे ॥ १० ॥ पंचम्यां बहवः पुत्रा जायंते कुर्वन्तानृप ॥ कुर्वाणास्तु नराः षष्ठ्यां भवंति द्युतिभागिनः ॥ ११ ॥ कृषिभागी भवेच्छ्राद्धं कुर्वाणः सप्तमीं नृप ॥ अष्टम्यां तु प्रकुर्वाणो वाणिज्ये लाभमाप्नुयात् ॥ १२ ॥ नवम्यां कुर्वतः श्राद्धं भवत्येकशफं बहु ॥ विवर्धते तु दशमीं गावः श्राद्धान्विकुर्वतः ॥ १३ ॥ कुप्यभागी भवेन्मर्त्यः कुर्वन्नेकादशीं नृप ॥ ब्रह्मवर्चस्वि नः पुत्रा जायंते तस्य वेदमनि ॥ १४ ॥ द्वादश्यामीह मानस्य नित्यमेव प्रदृश्यते ॥ रजतं बहु वित्तं च सुवर्णं च मनोरमं ॥ १५ ॥ ज्ञातीनां तु भवेच्छ्रेष्ठः कुर्वच्छ्राद्धं त्रयोदशीं ॥ अवश्यं तु युवानोस्य प्रमीयंते नरा गृहे ॥ १६ ॥ युद्धभागी भवेन्मर्त्यः कुर्वच्छ्राद्धं चतुर्दशीं ॥ अमावास्यां तु निर्वापात् सर्वकामानवाप्नुयात् ॥ १७ ॥ कृष्णपक्षे दशम्यादौ वर्जयित्वा चतुर्दशीं ॥ श्राद्धकर्मणि तिथ्यस्तु प्रशस्तानतथेतराः ॥ १८ ॥ यथाचैवापरः पक्षः पूर्वपक्षादि शिष्यते ॥ तथा श्राद्धस्य पूर्वाह्णादपराहो विशिष्यते ॥ १९ ॥ इति श्रीमहाभारते अनुशासनपर्वणि आनुशासनिके प० दानधर्मश्राद्धकल्पे समाशीतितमोऽध्यायः ॥ ८७ ॥ ॥ ६३ ॥ ॥ ६४ ॥

युधिष्ठिर उवाच किं सिद्धं पितृभ्यो वै भवत्यक्षयमीश्वर ॥ किं हविश्चिरात्राय किमानं त्याय कल्पते ॥ १ ॥ भीष्म उवाच हवींषि श्राद्धकल्पे तु यानि श्राद्धविदो विदुः ॥ तानि मे शृणु काम्यानि फलं चैव युधिष्ठिर ॥ २ ॥ तिलैर्ब्रीहियैर्मषैरद्भिर्मूलफलैस्तथा ॥ दत्तेन मासं प्रीयंते श्राद्धेन पितरो नृप ॥ ३ ॥ वर्धमानतिलं श्राद्धमक्षयं मनुरब्रवीत् ॥ सर्वेष्वेव तु भोज्येषु तिलाः प्राधान्यतः स्मृताः ॥ ४ ॥ दौमासौ तु भवेत्तृप्तिर्मत्स्यैः पितृगणस्य ह ॥ त्रीन्मासानां विकेनाद्दुश्चतुर्मासं शशेन ह ॥ ५ ॥ दर्शश्राद्धं निदयवश्यमिति ॥ १६ ॥ १७ ॥ दशम्यादौ तिथिषट्के ॥ १८ ॥ १९ ॥ इति अनुशासनपर्वणि नैलकंठीये भारतभाष्ये पिसमाशीतितमोऽध्यायः ॥ ८७ ॥ ॥ ६३ ॥ ॥ ६४ ॥

किं सिद्धिदिति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥